

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
T (088) 496 04 21
E info@cea.nl
I www.cea.nl

Datum binnenkomst : 13 februari 2025 Referentie : 25/ICEA/02960 Telefoon : (088) 496 04 21
Bijlage(n) : Behandelaar : Coen Bongers E-mail : info@cea.nl

Onderwerp **Reactie Geert Pieter Vermeulen- Consultatieformulier uitgangspunten raamwerk**

Let op

Het consultatieformulier bestaat uit vijf onderdelen. Ieder onderdeel verwijst naar de relevante paragraaf van [het consultatiedocument](#) en bevat de bijbehorende doelstellingen, uitgangspunten, consultatievragen en antwoordvelden. Houd hier rekening mee bij het lezen van deze reactie.

Onderdeel 1 van 5

Paragraaf 3.1

Eindtermen op basis van leeruitkomsten

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: <ol style="list-style-type: none">1. toekomstbestendig zijn;4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.
Uitgangspunt	Het nieuwe raamwerk beschrijft de eindtermen op basis van leeruitkomsten met op strategisch niveau kaders voor het onderwijs- en toetsprogramma. Onderwijsinstellingen en RPO zijn aansluitend verantwoordelijk voor het opleidings- en toetsprogramma dat wil zeggen het ontwerp van leer- en lesdoelen en de onderwijs- en toetsvormen.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Welke kansen ziet u (bij het ontwerpen en invullen van het opleidings-en toetsprogramma) wanneer CEA de eindtermen beschrijft op basis van leeruitkomsten?2. Welke belemmeringen ziet u (om dit te realiseren)?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Werkveld en opleiding
Antwoorden	<ol style="list-style-type: none">A. Het zou goed zijn dat er voor wat betreft werkzaamheden die accountants uitvoeren een duidelijke scheiding wordt aangebracht tussen audit gerelateerde werkzaamheden en advies -/ andersoortige werkzaamheden. Dit zou in de opleiding tot uiting dienen te komen.B. Het lijkt er nu op dat met name gefocust wordt op de commerciële praktijk, terwijl een belangrijk deel van de werkzame accountants ook actief zijn in andere sectoren. Met andere woorden: denk aan het civiele effect van de opleiding. Immers, een groot deel van de werkzame accountants is actief binnen een grote diversiteit aan functies.C. Zorg er voor dat voor accountants wel het maatschappelijke effect voldoende aandacht krijgt. Zaken als professionaliteit, integriteit en objectiviteit moeten voldoende aandacht

Onderdeel 1 van 5

Paragraaf 3.1

Eindtermen op basis van leeruitkomsten

	<p>krijgen. Dit overigens naast de inhoudelijke kennis (die per functie zou moeten kunnen verschillen).</p> <p>D. Maak onderscheid tussen de opleidingstitel en de "license to operate".</p>

Onderdeel 2 van 5

Paragraaf 3.2

Themagericht raamwerk

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: <ol style="list-style-type: none">2. conceptuele vorming stimuleren (en het 'stapelen' van onderwerpen voorkomen);3. aansluiten op de diverse werkpraktijk;4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.
Uitgangspunt	Het nieuwe onderwijsraamwerk beschrijft de eindtermen themagericht.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Welke kansen ziet u als het gaat om een thematische insteek?2. Welke belemmeringen ziet u als het gaat om een thematische insteek?3. Voor welke (max 6) thema's zou u kiezen voor de oriëntatie Assurance en/of Accountancy-MKB?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Werkveld en opleiding
Antwoorden	<p>A. De kansen die het zou kunnen opleveren is dat meer aangesloten gaat worden bij de diversiteit aan werkomgevingen waarin accountants actief zijn. Daarbij zou wel sprake dienen te zijn van een basis opleiding met een relatief brede afspiegeling van de algemeen noodzakelijke opleiding/ vakken (tot bijvoorbeeld Master niveau). Daarna zou inhoudelijk een kopopleiding kunnen worden aangeboden die aansluit bij het werkveld waarin de accountant actief is (er van uitgaande dat we niet alleen de audit en advies ca. accountants opleiden, maar dat het gaat om een breder maatschappelijk perspectief.</p> <p>B. Mogelijke belemmeringen zouden kunnen zijn dat er toch weer sprake is van een (mogelijk te) brede opleiding in de master. Hetgeen overigens voor de ontwikkeling van de student wel veel</p>

	<p>heel positief kan zijn, maar wellicht wel invloed heeft op de duur van de opleiding.</p> <p>C. Ik zou niet alleen kiezen voor de oriëntatie Assurance en Advies/MKB. Nogmaals: breder opleiden met een duidelijk maatschappelijk (civiel) effect.</p> <p>D. Indien ik nadenk over de twee genoemden (assurance/ advies/MKB), zouden daarin in ieder geval terug moeten komen:</p> <ul style="list-style-type: none">a. Gedrag aspecten/ communicatie/ dilemma's/ persoonlijke ontwikkeling/ etc.b. Cultuur/ Ethiek/ Integriteit/c. Informatie (kwaliteit en integriteit)d. Inzicht in belangen/ stakeholderse. Inrichting van prossen (effectiviteit en efficiency)f. Controle technieken ca./ hard en soft controlsg. Automatiseringh. Fraudei. Continuïteit vraagstukken (voor zover die al niet in de voorgaande zijn opgenomen)j. Economische/ fiscale/ regelgeving (inclusief verslaggeving) / organisatorische/ etc. vakken

Onderdeel 3 van 5

Paragraaf 3.3

Theorie en praktijk geïntegreerd in de eindtermen

Doelstellingen	<p>A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze:</p> <ol style="list-style-type: none">3. aansluiten op de diverse werkpraktijk. <p>B. Eindtermen die de vormgeving van de accountantsopleiding zodanig stimuleren dat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. het leereffect voor studenten optimaal is;2. dubbelingen voorkomen worden;3. de administratieve last voor studenten verlaagd wordt;4. de professionele ontwikkeling tot startbekwame accountant in een actieve leercultuur plaatsvindt.
Uitgangspunt	CEA wil de integratie van theorie en praktijk zoveel mogelijk stimuleren door de eindtermen geïntegreerd te beschrijven en in het raamwerk geen onderscheid te maken in eindtermen voor theorie en praktijk.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Hoe kijkt u aan tegen de integratie van de eindtermen van theorie en praktijk?2. Welke kansen ziet u daarin voor studenten, het onderwijs- en/of het werkveld?3. Welke belemmeringen ziet u?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Werkveld en opleiding
Antwoorden	<p>A. Integratie tussen theorie en praktijk is altijd een sterk punt geweest in de opleiding. Dat moeten we vast houden. Wel meer differentiëren naar werkveld.</p> <p>B. Kansen zie ik in het beter aansluiten bij de werkomgeving van de student en de behoefte vanuit de maatschappij. Niet alleen aan het toevoegen van zekerheid, maar eveneens om ethisch en integer iets toe te voegen aan de maatschappij als beroepsbeoefenaar.</p>

Onderdeel 3 van 5

Paragraaf 3.3

Theorie en praktijk geïntegreerd in de eindtermen

--	--

<p>Doelstellingen</p>	<p>A. Eindtermen die zodanig zijn van opzet en inhoud dat ze:</p> <p>4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.</p> <p>B. Eindtermen die de vormgeving van de accountantsopleiding zodanig stimuleren dat:</p> <p>3. de administratieve last voor studenten verlaagd wordt.</p> <p>C. Eindtermen die qua normering zodanig ingestoken zijn dat:</p> <p>1. brede en diverse instroom (in de postinitiële fase) wordt gefaciliteerd;</p> <p>2. er aandacht is voor doorstroom, inclusief 'herintreders' qua studie.</p>
<p>Uitgangspunt</p>	<p>In het nieuwe raamwerk wordt de ECTS-norm per vakgebied losgelaten. Het beheersingsniveau omschrijft de kwalificaties bij afronding van de accountantsopleiding. Dit geeft de mate van complexiteit en zelfstandigheid aan waarop iemand de vereiste competenties moet behalen. De kwalificaties sluiten aan op het European Qualifications Framework (EQF) zoals dat in EU verband is opgesteld. Ook stelt CEA de eisen waaraan een student moet voldoen om de praktijkopleiding te mogen beginnen conform EQF. Voor de normen van de studielast en studieduur overweegt CEA verschillende mogelijkheden. Deze verschillen in hoeverre CEA opleidingen ruimte biedt om het opleidings- en toetsprogramma in te vullen en een beroep doet op de verantwoordelijkheid van de opleidingen om de kwaliteitsnorm te handhaven. In haar toezichtsrol beoordeelt CEA in hoeverre opleidingen de eindtermen realiseren en vaststellen dat een student deze heeft behaald.</p>
<p>Consultatievragen</p>	<p>1. Op welk niveau horen kwantitatieve en/of kwalitatieve normen thuis in de eindtermen? Bijvoorbeeld op themaniveau, op initieel- en/of eindniveau? En maakt u daarin onderscheid als</p>

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

	<p>het gaat om type normering (studielast, studieduur, beheersingsniveau)?</p> <ol style="list-style-type: none">2. Acht u het noodzakelijk om normen op te nemen in de eindtermen voor studielast en studieduur? Wat zijn uw voornaamste overwegingen hierbij?3. Welke kansen of belemmeringen ziet u bij de mogelijkheden (zie hieronder) die CEA moet meenemen in haar overweging?						
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Werkveld en opleiding						
Antwoord	<p>Ik zou hier, zoals hiervoor is aangegeven, kiezen voor een brede basis opleiding en daarna een specialisatie per werkomgeving. Voor de brede basis opleiding kan prima blijvend gewerkt worden met ETCS normen.</p>						
	<p>Voor wat betreft de normen voor de specialisatie: Dat zou ik afhankelijk laten worden van de gewenste specialisaties (die in de tijd zo maar eens anders zouden kunnen worden).</p>						
	<table border="1"><thead><tr><th>Mogelijkheden</th><th>Uw overwegingen:</th></tr></thead><tbody><tr><td><p>Studielast theoretische opleiding:</p><ul style="list-style-type: none">• Geen normering voor de studielast,• Een minimum ECTS-norm voor gehele accountantsopleiding of een (minimum) ECTS-norm enkel voor de postinitiële fase.</td><td>Zie bovenstaande</td></tr><tr><td><p>Studieduur en -last praktijkopleiding:</p></td><td></td></tr></tbody></table>	Mogelijkheden	Uw overwegingen:	<p>Studielast theoretische opleiding:</p> <ul style="list-style-type: none">• Geen normering voor de studielast,• Een minimum ECTS-norm voor gehele accountantsopleiding of een (minimum) ECTS-norm enkel voor de postinitiële fase.	Zie bovenstaande	<p>Studieduur en -last praktijkopleiding:</p>	
	Mogelijkheden	Uw overwegingen:					
<p>Studielast theoretische opleiding:</p> <ul style="list-style-type: none">• Geen normering voor de studielast,• Een minimum ECTS-norm voor gehele accountantsopleiding of een (minimum) ECTS-norm enkel voor de postinitiële fase.	Zie bovenstaande						
<p>Studieduur en -last praktijkopleiding:</p>							

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

	<ul style="list-style-type: none">• Urennorm behouden, al dan niet met een kwalitatieve norm voor vakgebied en type werkzaamheden;• Geen vertaling naar een urennorm, invulling aan NBA/RPO voor driejarige praktijkopleiding;• Geen kwalitatieve norm voor vakgebieden of type werkzaamheden.	
	<p>Beheersingsniveau theoretische en praktijkopleiding:</p> <p>CEA sluit met haar kwalificaties aan op het raamwerk dat gangbaar is in het hoger onderwijs. Het gaat om beheersing van de competenties op bachelor en/of masterniveau.</p> <p>CEA stelt per oriëntatie toelatingseisen (minimum) voor praktijkopleiding in aansluiting op het beroepsprofiel.</p>	

Onderdeel 5 van 5

Paragraaf 3.5

Aandacht voor (brede en diverse) instroom en doorstroom

Doelstellingen	C. Eindtermen die qua normering zodanig ingestoken zijn dat: <ol style="list-style-type: none">1. brede en diverse instroom (in de postinitiële fase) wordt gefaciliteerd;2. er aandacht is voor doorstroom, inclusief 'herintreders' qua studie.
Uitgangspunt	CEA overweegt een minimum set van competenties te beschrijven op basis waarvan een student aan de postinitiële fase van de theoretische opleiding kan beginnen zonder aanvullende deficiënties (instroomprofiel). Dit maakt voor studenten helder waar minimaal aan moet zijn voldaan en belemmert de student niet in zijn keuze van onderwijsinstelling. Opleidingen kunnen op basis van de minimum set een ontwikkelgesprek houden om te bepalen in hoeverre een student al competenties heeft verworven en waar aanvullende ondersteuning nodig is.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Hoe kijkt u aan tegen het beschrijven van een minimum set van competenties benodigd om te kunnen starten in de gehele postinitiële fase van de opleiding (dus het theorie- en praktijkdeel)? Welke uitdagingen ziet u daarbij om dit te realiseren?2. Wat is er volgens u nog meer nodig om een bredere en diverse instroom te faciliteren?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Werkveld en opleiding
Antwoord	<p>Minimum set aan competenties per werkveld is een goede zaak. Maar wel gedifferentieerd per werkomgeving (breder dan alleen audit en advies/MKB).</p> <p>Diversiteit aan instroom is prima, zolang de basisvaardigheden en cognitieve kennis om het vak/ beroep op een adequate en verantwoorde wijze in te vullen voldoende borging heeft. (wederom gesplitst per werkgebied)</p>